

TEXT DEL BALL DE DIABLES DEL 1913

Àngel

Doble victòria honrat
amb contentu i alegria
del sant que n'és aquest dia
de Sant Pau és venerat.
La festa que manifesta
la pelea que no es veu
darem part a l'àngel Miquel
amb Sant Miquel victòria,
per entrar dins a la glòria,
per baixar baix a l'infern
dins d'aquell foc etern
entre llames i cadenes/
patireu terribles penes
dolors, turments i enganys.
Llucifer i els seus companys
amb la seva direcció
al gloriós Sant Pau
que de Ribes és patró.

Llucifer

Companys meus veniu aquí,
jo com a capità
mano que aneu a enganyar
gent que em segeixin a mi,
i contra aquests dos d'aquí (1)
tots haurem de pelear
per veure si podem alcançar/
una victòria complerta
En el que us dic esteu alerta
(tots junts) Alerta!

Diablessa

Coratge i valor Llucifer
que jo sempre seré ta guia
i de la teva companyia
jo mai em separaré.
A prop teu sempre estaré
unida com a mestressa
i tu em daràs lliçons agradables
que jo sóc la Diablessa.

Sant Miquel

Oh diable malvat!
saps que Déu tot poderós,
el jutge tan rigorós
ara que et veus castigat
ara que et veus condemnat,

amb tes astúcies procures
enganyar ànimes pures
perquè vagin a l'infern,
des d'aquell senyor etern
que és destinat dels angels
i també dels arcàngels
per salvar els cristians
perquè al cel tinguin descans
i ocupin vostre lloc
mala patria ballaràs
falsos seran tons passos
que jo seguiré tons passos
per tot allà on aniràs.

Diable Primer

Llucifer, bon capità,
cap de nostra companyia,
el que passa avui dia
us he volgut explicar.
Comencem primerament
d'aquella gent cristiana
que no fan el que Déu mana
sobre el primer manament.
A amar Déu no s'hi pensa
ni en la santa Religió/
tots els que no hi creuen, no
tindran una gran ofensa.
També és una gran locura
tot el que les noies fan
a la nit de Sant Joan
cercant la bona ventura.
Elles quan són casades
tenen quinze dies bons
i al cap dels quinze dies
tot ne són crits llamps i trons.
Elles quan són casades
posen faves sota el llit,
si ensopeguen la pelada
pobre serà el seu marit,
i si alguna fava d'aquelles/
que és molt fàcil de grillar,
veureu quantes noies maques
el que els podria passar.
I si això els passava
sense avisar-me a mi a
l'infern de correguda
aniríeu a dormir.

Llucifer

Molt bons principis tenim
que si tots ho fan com tu
no s'escaparà ningú
toca el tabal i enllestim./

Diable Segon

Llucifer, sòc dels vostres servidors
ja sabeu que el meu treball
és anar amunt i avall
com rateta als balladors.
Certs joves jugadors
que en ronden per la vila
a l'infern en faré una pila
com el campanar de Reus.
Senyors i mals hereus
aduits a la dropada
i en una altra llotregada
que en conec de cap a peus.
Aquest món és un fandango
és molt tonto qui no el balla,/
sigui orquestra, sigui gralla
millor si toquen el tango.
Avui escampà al rigu-rango
tothom va molt ben vestit
no es coneix pobre ni ric
si les trampes fan carrera
a l'infern al meu radera
tot el poble aconduït.

Llucifer

Molt bé va la contradansa
del modo que tu l'expliques
si toquem tantes musiques
alguns pagaran la pansa./

Diable tercer

Llucifer, capità honrat,
suplico, vostra excelència,
faré tota diligència
per complir m'ha encarregat.
Aquests pares descuidats
que no crien bé a sons fills
estan amb uns grans perills per ser ells
tots condemanats.
Els fills desobedients
que no creuen bé sons pares
i les filles a ses mares

patiran els set turments.
Quantes filles riques comporten
que sons pares vagin a captar
i els dol donar-los pa/
quan elles van ben boniques.
Si el pare va a la taverna
el fill on anirà?
la filla bé seguirà
la mare que la governa
Ah! pares que aneu de nits!
i doneu mals exemples als infants
no s'escapareu de mes mans
perquè sóc un mal esperit.

Llucifer

Molts bons cabrots són aquests
que tu m'has anomenat
volen que sons fills vagin drets
i ells caminen de costat./

Diable quart

Llucifer, suplico a llevar vides
féu que no hi hagi homicidis
ni que els homes facin morts
no matant tots amb espasa
sabre, pistola i punyal,
amb la llengua dintre a casa
maten al pròxim, mes mal
A l'infern de correguda
van tots aquests matadors,
tenen l'ànima perduda
patiran els set dolors.
El qui no vol perdonar
les injúries que ha rebut
ara que té el seu perdut
el Paradís vol alcançar./
Aquestes amistats, noies,
aquestes males ofenses
aquestes bones volences
al diable ja vindreu
junt amb els vostres currutacos
perquè són els vostres macos
i en teniu d'ofendre a Déu.

Llucifer

Tots aquests que no fan
el que la llei de Déu mana
a l'infern me'ls portaràs

aquesta mateixa setmana.

Diable cinquè

Llucifer no sigueu estrany/
que de lladres se'n diré
d'aquests que deixen diner
i en volen massa de guany.
Al vuit i al deu per cent
en volen de benefici,
això n'és un perjudici
i una injúria molt patent.
Altres que se n'hi ha
que'n roben a l'asseguro
que per deixar quinze duros
cada més en volen un.
A qui diner bestreu
és al pobre per collir
que del raïm li va al vi
tres duros menos del preu.
I si algun pobre pagès/
algun diner necessita
sols per entrar la collita
li va doble l'interés.
De blat se'n cull bastant
però si ho féu d'aquesta manera
per deixar-ne una quartera
en volen quinze quartans.
De trampes més se'n farien
si més se'n podrien fer
quants n'hi ha que robarien
si'n manejaven diner.
Ah si el diner no fos dable!
tan sols per no haver robat res
tan sols per ditxós interès
se n'anirien tots al diable.
Els pesos de l'apotecari/
ni els dimoni no els entén
les medecines són margantes
i els unguents tots són pudents.
Els sastres roben pedassos
i fan els vestits escassos,
els moliners roben el blat
i farina d'amagat,
però en fi mai estan grassos.
Els sabaters roben la pega,
els manyans roben carbó,
els fusters roben les llates,
per cap d'aquets hi ha perdó.

Aquests mestres de cases
que són lladres de maons,
rajoles, teules i guix,
i el diumenge fan remendons/
i a aquests pobres manobres
aquest ral que els quiteu
tot això me n'es ganància
a l'infern ho trobareu.

Llucifer

Tots aquests mestres de cases
que no fan més que robar
a l'infern n'hi ha una caldera
que mai s'ha pogut apagar.

Diable sisé

Llucifer, és aquest el meu ofici,
féu que els homes tinguin vicis
i en siguin renegadors,
cafés, tavernes i jocs
jo a molts cristians convido
i entre amics d'aquests ruidos
els que enganyo en són pocs.
Llauradors (2), i gent de gorra
gent de platja i corredors,
carreters i pescadors,
en tinc més que grans de sorra.
Ah! donselles que en feu vot
per fer-se monges i no casar-se
si arrepleguessiu un bon janot
tractaríeu d'acomodar-se.
Ara corre el sac cenyit
cotilla a tirador recte (3)
davantal amb farbalà (4)
i fandilla ben estreta (5)/
amb aquella mitgeta negra
i la sabateta fina.
Ah! quantes noies hi ha
que s'esteu per aquests racons
que per cordar-se la cotilla
necessiteu trenta mil cordons.
Tant (6) que se la voleu estrènyer
que tots els cordons aneu trencant,
ja s'esguerra la cotilla,
tot és ganància pel marxant.

Llucifer

Totes aquestes noies

que quan se vesteixen
gasten un dineral,
les portaràs a l'infern/
i allí les dominaran.

Diable setè

Llucifer: Aquí està el vostre porrer (7),
que de nom me'n dic Menut,
que de tant dolent que n'era
ni a l'infern no m'han volgut.
Ara n'hai intentat agafar
aquestes criades que serveixen
que nit i dien festegen
pel carrer de les ensapegades.
També n'hai intentat
d'agafar aquestes dones
que són casades de fresc
i no volen dormir amb l'home/
què en diré d'aquestes noies
que volen saber de ballar
i si n'aneu a buscar una ...
sembla un feix de bacallà.
En trobareu moltes noies
que porten els costats postissos,
i si les veiéssiu amb camisa,
semblen una capsa de mistos.
També trobareu minyones
que van boniques del damunt
i a sota les faldilles
ho porten ple d'oli de llum.
Hi ha xicota avui dia
que per veure el seu promés
se'n va corrent aquí al Centre
a ballar-ni dos o tres,/
i que en deixa l'aigüera bruta
i a tots els plats per rentar,
(a) són pare li mou un escàndol
i fins hasta el seu germà.
Jo conec una minyona
que diu que pateix del pit
això se li curaria
si trobava un jove eixerit.
Un dia la vaig trobar
i li vaig dir sense idea
ai, escolta per favor,
ai, escolta ma rateta.
treu el cap a la finestra
i després vés al balcó

i escolta tu rata meva
que l'estiu farà calor./
Deu me'n guard de cap mal fer-te,
i de cap mala fe
sòc tan tonto per les dones
que jo per això mai toco re.
De granujas com jo no en corren,
sempre hai anat per més bon fi però ja
veureu, deixeu-me encendre,
com no us queixereu de mi.
Les noies d'avui dia
en segueixen un istil
de portar totes les mitges
que els cobreix el pernil
ella tapa tous de carn
canyetes i flabiols
dissimula moltes faltes
i encaparra els mussols./
Per fer goig i anar a la moda
els hi fa tapar el junoll,
i potser fins i ha dona
que la du lligada al coll.
Tothom sap que de la mitja,
els defectes que ella fa
és quan plou perquè les noies
lo vestit s'han d'aixecar.

Llucifer

Oh porrer guapo i hermós
ja sé que per la conquesta
tu ets el més carinyós
però jo com a Llucifer
un consell te'n vull donar/
que si em deixes portar la quarta
demà mateix ja et podràs casar.

Diable vuitè

Alegria Llucifer
que ja tenim festa major
això va d'allò millor
perlo bé que jo us diré.
A l'infern us portaré
moltes noies de servei
perquè tinguin bon remei
aquí rondan com a mosques
i festegen a les fosques
a l'entrada de can Pei.
També hi trobareu senyores/

amb el barret molt enflocat,
llaços cintes pel costat
com a divines pastores,
manestrales i cosidores,
que n'hi ha per aquests voltants
ja fa temps que fan l'aleta
amb la seva rialleta,
a l'infern ho trobaran.

Llucifer

Deixa estar els festejadors
de l'entrada de can Pei,
la teva obligació es agafar ànimes
i portar-les a l'infern./

Diable novè

Llucifer no sigueu estrany
tots els que tiren pestes
estan en pecat mortal
grans profanadors de festes.
Són sastres i sabateres
que no'n fan cap de sencera,
hortalans i traginers
que non fan cap d'entera.
Què en direm d'aquests senyors,
i també de les senyores
que per fer el melindrós
van a missa de dotze hores.
No és tans sols una vegada
sino que esperaen tan lo fi/
que quan arriben allí
la missa ja és començada.
De la missa no en fan cabal
i diuen que és per demés
que més s'estimen anar al café
a jugar-se els diners.
I per més festa que sia
no'n diuen cap oració
i en lloc d'anar a sermó
al café passen el dia.
Altres traginers que n'hi ha
que en lloc d'anar a rosari
a la taverna s'estan
per més que ho renyi el Vicari.

Llucifer

Tu que t'expliques tan bé
tindràs una bona sort

que després que jo seré mort
tu faràs de Llucifer.

Diable desè

Llucifer ja en sabeu vós
que sóc l'últim de la fila,
n'hai vingut en aquesta vila
perquè en segeuxin la llei.
De dejunis de precepte,
llucifer n'hi ha bastants diuen que en
dejunin els frares
i també els capellans.
A confessar no s'hi aniria/
i no fos per complir
una vegada a la quaresma
per anar a buscar el butlletí.
La gola va lot escassa,
molts se pensen morir de fam,
i de peix i d'aviram
no queda res a la plaça.
Pelacaires esteu alerta
procureu fer caritat
trobareu el cel tancat
i a l'infern la porta oberta.

Llucifer

Tots aquests frares i capellans
que diuen que són una gent tan bona/
nosaltres hem de dormir sols
i ells dormen amb la majordoma (8).

Llucifer

Oh! desgraciat llucifer
quan me veig d'aquesta manera
sóc llençat de l'alta esfera
sent-ne arcàngel primer;
i ara que déu verdader
ja m'ha tret de sa presència
faré tota diligència
per enganyar els mortals.
Procureu fer força mals
i jo tants enganys com podré.

Diablessa/

No t'espantis Llucifer
que jo sempre t'ajudaré.

Sant Miquel

Supèrbia cruel, malvat,

contra Deu no hi ha resistència,
ta astúcia amb diligència
li explicaré amb brevetat.
El senyor m'ha destinat
per salvar los cristians,
tos passos seran envans,
es falsa la teva doctrina,
que jo et seré la ruïna, i ningú caurà en
tes mans

Diablessa/

Com podrà Miquel negar
si el negar no és cap disculpa
si els pecats en estan en culpa
Deu los ha de castigar:
Els angels quan no tingueren
sols per ells enteniment
baix del seu tron caigueren.
Caigueren per desobediència
sols culpables del permís
els tragué del Paradís
la Divina Omnipotència.
Caigueren per un sol pecat
abaix la llei cometeren.
Jo sóc la dona primera
que va ser a l'infern llançada/
i d'aquesta manera
ja sereu els demés culpats
si justícia peresevera.

Sant Miquel

Si, justícia divina,
càstig a quí mereix
tan sols com a mi mateix
vostre pecat hi domina.
Tan sols el costre pecat
ha de ser tot castigat
amb una pena eterna,
a l'infern en vostre lloc
que sempre heu d'estar cremant/
dintre aquell terrible foc.

Diablessa

Ja que de culpa en teniu
me n'heu de pagar la pena
féu que no hi hagi esmena
dins d'un foc etern. S'arrepentiu?

(Tots junts): No!

Fi

1) fa referència a l'Àngel i a St.Miquel

(2) Inicialment hi havia escrit "mariners"

(3) " " " "tota moda"

(4) " " " "de cordobà"

(5) " " " "de llana fina"

(6) " " " "Es tant ..."

(7) En algunes versions antigues de ball de diables
el porrer era un diable que deuria portar una porra
en senyal de comandament, i que s'afegia als deu
diables normals.

(8) En el manuscrit hi ha unes ratlles que semblen
indicar que aquesta estrofa hauria estat censurada